

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЗПЛАТНИ ПРИТУРКИ: „Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука, и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I За България: 1) За учители и ученици: за година 100 лева, платими на два пжти (абонаментът е само годишен); 2) За всички останали абонати (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 70 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 40 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомъстени ръкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всъка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агентитъ; последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. За чуждитъ училища. — Д.
2. Насокитъ на училищната реформа. — Ст. Сталевъ, у-ль.
3. „Прогресътъ“ на науката въ Съветска Русия. — П.
4. Вѣра, интелектъ и воля. — Любенъ Казанджиевъ.
5. Православни отражения въ произведенията на Л. Н. Толстой. — Ст.
6. Годишниятъ актъ на Пловдивската духовна семинария.
7. Официаленъ отдѣлъ.
8. Бележки и отзиви.
9. Изъ печата.
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Въпроси и отговори.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

За чуждитъ училища.

Писа се въ вестници и списания, говори се на събрания партийни, конгреси учителски и на патриотически организации противъ нѣкои чужди училища у насъ. Изнесеги бѣха на показъ неопровержими факти за противонационална и противоправославна пропаганда, вършена въ тѣза училища. Настояваше се правителството да уволни всички държавни чиновници, които пращатъ децата си да се учатъ въ чужди училища, ако е безсилно да забрани на всички българчета да следватъ въ небългарски училища.

Правителството биде принудено да се вслуша въ повика противъ чуждитъ училища. То трѣбваше да успокои възмутената съвестъ на българското общество. Следъ дълги разисквания то узакони чрезъ Народното събрание едно свое предложение: *постъпващитъ въ чужди училища българчета плащатъ допълнителна такса въ полза на държавното сѣкровище.*

Това решение е чудато; то не успокоява обществената съвестъ, защото не премахва злото, което насаждатъ нѣкои чужди училища.

Ако чуждитъ училища сж пакостни, то въ тѣхъ не бива да следватъ българчета. Съ пари злото не става добро и престъплението — добродетель. Съ пари никой не може да си купи право да върши престъпления. Ако тѣ не сж пакостни, то новитъ допълнителни такси сж противообществени, защото превръщатъ чуждитъ училища въ *привилегировани* училища, достъпни само за много богатитъ.

Необходимо е съ законъ да бждатъ затворени всички чужди училища за българчета поне до 14 г. възраст. Първоначално образование всички българчета трѣбва да получатъ само въ родно училище, за да се научатъ да мислятъ и да изказватъ мисълта си на български. „Езикътъ е форма, тѣло, обвивка на мисълта, пише въ своя дневникъ Достоевски. Отъ това следва, че, колкото по-богатъ е оня матариалъ, онѣзи форми на мисълта, които си усвоявамъ за тѣхното изказване, толкова по-щастливъ ще бжда азъ въ живота, по-отчетливъ и за себе си и за другитъ, по-понятенъ на себе си и на другитъ, по-силенъ и по-убедителенъ, по-леко ще казвамъ онова, което искамъ да кажа, по-дълбоко ще разбера това, което съмъ искалъ да кажа, по-силенъ и по-спокоенъ ще бжда духомъ и — разбира се — по-уменъ ще бжда. Човѣкъ, макаръ и да не може да мисли съ бързината на електричеството, все пакъ мисли несравнено по-скоро, отколкото говори, и мисли непремѣнно на какъвъ да е езикъ. Ние можемъ да не забелязваме, че мислимъ на какъвъ да е езикъ, но ние само така мислимъ, мислимъ съ думи, съ стихийната основна сила на оня езикъ, на който сме *предпочели* да мислимъ, ако е възможно така да се изразимъ. Ясно е, че, колкото по-гъвкаво, колкото по-богато, по-многогранно усвоимъ езика, на който сме *предпочели* да мислимъ, толкова по-леко, по-богато ще изкажемъ съ него своята мисълъ. И въ сжщностъ, защо учимъ европейскитъ езици? Първо, просто за да четемъ чужди книги и второ, за да разговаряме съ чужденци, когато се срѣщаме съ тѣхъ, но съвсемъ не за да говориме на чуждъ езикъ помежду си или на себе си. За висшия животъ, за дълбочината на мисълта, за тиятъ чуждъ езикъ не е достатъченъ; той все си остава чуждъ. За това е нуженъ родниятъ езикъ, езикътъ, съ който, така да се рече, людетъ се

раждатъ. Него тѣ трѣбва да изучатъ . . . Великиятъ Пушкинъ, споредъ собственото му признание, се е видѣлъ принуденъ да се превъзпита и е изучавалъ езика и народния духъ, между другото, отъ бавачката си Арина Радионовна. Изразътъ „да изучи езика“ особено подхожда намъ, на руситѣ, защото ние, висшата класа, сме вече достатъчно откъснати отъ народа, т. е. отъ живия езикъ (езикъ и народъ сж синоними въ нашия говоръ и каква богата, дълбока мисль има въ това!).

Но ще рекатъ: щомъ е стигнало „да се учи живия езикъ, то нали е все едно руски ли ще бжде или френски. Но тамъ е сж щината, че рускиятъ езикъ е по-лекъ за русина, безъ огледъ на възпитателкитѣ, на обстановката, и отъ тази лесность трѣбва да се възползуваме, докато е време. За да усвоиме по-естествено своя роденъ руски езикъ, безъ особена опасность отъ напрѣгане и не само споредъ науката (подъ наука азъ, разбира се, имамъ предъ видъ не само училищната граматика), трѣбва непремѣнно още отъ детинство да го усвоваме отъ рускитѣ бавачки, по примѣра на Арина Радионовна, безъ да се страхуваме, че тя ще предаде на детето разни предразсѣдци — за тритѣ кита, напри- мѣръ, (Господи! Като че ли китоветѣ ще останатъ въ главата му за цѣль животъ!) Освенъ това, нѣма защо да се боимъ отъ простонародieto и дори отъ слугитѣ, отъ които нѣкои дейци така много предпазватъ родителитѣ. Следъ това, въ училището непремѣнно трѣбва да се заучватъ наизустъ паметницитѣ на нашето слово отъ най-стари времена — отъ лѣтописитѣ, отъ билинитѣ и дори отъ черковнославянския зикъ, — и имено наизустъ, безъ огледъ на това, че е ретроградско да се заучава наизустъ. Като усвоимъ по този начинъ родния езикъ, т. е. езика, на който мислимъ, поне толкова добре, че това да прилича на нѣщо живо, и като се приучимъ непремѣнно да мислимъ на родния езикъ, ние ще извлечемъ и полза отъ нашата оргинална руска способность за европейското езикознание и многоезичие. Като усвоимъ съ възможното съвършенство първоначалния материалъ, т. е. родния езикъ, ние ще бждеме въ състояние съ възможното съвършенство да усвоимъ и чуждия езикъ, но не и обратното. Знаменателно е, че ние съ своя младъ и неустроенъ езикъ можемъ да предаваме най-дълбокитѣ форми на духа и мисльта на европейскитѣ езици, а много нѣщо отъ нашия езикъ е непреводимо на чуждъ езикъ. Защо е така? Европейскиятъ духъ, може би, не е така много различенъ, повече е затворено-своеобразенъ, макаръ че се е оформилъ по-завършено и по-отчетливо. Нашиятъ езикъ, духътъ на нашия езикъ безспорно е много богатъ, всестраненъ и всеобемащъ, даже въ своитѣ още незавършени форми. И ето, отъ такъвъ „материалъ“ ние сами лишаваме децата си, за да ги направиме неизбѣжно нещастни, . . . за да ги тровиме още отъ две-годишна възраст. Нѣщо повече. Осмѣлявамъ се направо да кажа, че чуждиятъ езикъ, изучаванъ отъ ранно детство, е въ нравственъ смисль като онзи ужасенъ физически навикъ, който усвояватъ нѣкои нещастни деца едва ли не отъ 10-годишна възраст и при недостатъченъ надзоръ надъ тѣхъ може да ги направи увѣхнали, хилави старци още въ юношество, даже идиоти. Глупавиятъ по природа не ще пострада много, ако отъ детство усвои чуждъ езикъ. Но способниятъ, щомъ не вла-

дѣе материала, за да изкаже всичката глбина на мисльта си. . . , вѣчно ще страда отъ непрестанно усилие, отъ умствено и нравствено напрежение, когато се изказва. Той самъ съ мжка ще се убеди, че мисльта му е бедна, поради нищожнитѣ форми, въ които я облича. . . . че даже сърдцето му е развратено. Развратътъ ще дойде и отъ мжката. Карриерита му, може би, нѣма да пострада, . . . но ако той е отъ малко поне човѣкъ, то той напълно ще бжде нещастенъ“.

Тѣзи размисли на Достоевски сж непроборими. Тѣ и днесъ сж така властни, както тогава. Въ тѣхъ трѣбва да се вслушатъ всички и особено Висшиятъ учебенъ съветъ, който вече разглежда изработения новъ проектъ за Закона за народното просвѣщение,

Д.

Насокитѣ на училищната реформа.

Да се критикува сегашната ни училищна система е сравнително лесно. Но да се набележатъ новитѣ насоки на образователната ни система съ огледъ на общественитѣ и държавни нужди е работа трудна, сложна и отговорна. Необходимо е по-зрѣло обсъждане, за да не се изпадне въ нова крайность и едностранчивость, да не се създадатъ нови законоположения, които да очертаятъ погрѣшни насоки и неподходящи степени и форми въ процеса на народното образование и възпитание.

Въ връзка съ новия законопроектъ за училищнитѣ реформи, ние ще се спремъ върху най-големия неджгъ на днешното училище, което си поставя за цель само да *образова ума, чрезъ знания, но не и да облагородава сърдцето и волята чрезъ възпитание.*

А хората сж преди всичко нравствени и духовни същества, които си поставятъ цели и се вдъхновяватъ отъ идеали, за които жертвуватъ и живота си.

Науката не поставя цели, не внушава идеали, защото тя е опитна, фактична, безчувствена, а не метафизична, и стои равнодушна къмъ нуждитѣ и стремежитѣ на човѣка, на обществото, на държавата. А народъ и държава, въ които отдѣлнитѣ люде сж богати съ научни сръдства за борба, но не споени отъ обществено възпитание и национални и държавни идеали, сж обречени на остри класови и съсловни борби, въ които егоисти и честолюбци „петъ пари не даватъ“ за мораль, общо добро и държавенъ интересъ, защото учениятъ егоистъ е най-опасенъ индивидуалистъ и анархистъ. Тъкмо такива създава нашето училище, което изгони етиката и религията, които поставятъ цели и идеали, изгони и националното възпитание и народнитѣ традиции, които обяви за „шовинизъмъ“ и „патриотарство“, а напои душитѣ съ естетика и космополитизъмъ, черпени отъ „художествената“ литература. Затова и толкова корупция, толкова падения и сектантско раздробление внесе нашата nihilisticна интеллигенция въ държавния организъмъ и въ политическия и общественъ животъ.

Горди егоисти и студени атеисти станаха водачи народни и началници на служби, за да ги виждаме често потънали въ грижи за себе си и

нехайни къмъ сждбата на народъ и държава. Не това ли обезвѣри народа ни?

Училището въ една малка и изостанала страна като България е повикано преди всичко да сплоти народа съ еднакво обществено възпитание и го вдъхнови съ силни национални чувства, за да издигне въ него държавното съзнание, че и въ най-бедна и неуредена България е по-добре за българитѣ отъ всѣкаде другаде, че всички, ако по-жертваваме по малко отъ своя егоизъмъ и отъ своята дарба и свобода, България ще стане богата и силна, за да осигури, ако не намъ, на нашитѣ деца благоденствие и сигурностъ, и честъ и слава въ свѣта.

Съ такога възпитание бѣ запълнено съдържанието на училището въ епохата на възраждането, затова то създаде фалангата народни будители и генерацията, която освободи и устрои България.

— „България преди всичко!“

Уви, думата „възпитание“ е изгонена отъ речника на днешния учителъ и отъ грижата на днешното училище, защото идеолози на учителството и програмосъставители на училището станаха социалисти и марксисти, за които „възпитанието е буржоазенъ предрасждѣкъ“, „религията е опиумъ за народа“, етиката е „измишльотина на филистеритѣ“, а „борбата за промѣна на обществения строй чрезъ пролетарска революция е единственото спасително и благодатно срѣдство“.

Затова никаква нова училищна система не ще помогне и никаква реформа не ще бжде приложена, ако *възпитанието въ религиозенъ, националенъ и общественъ духъ не се постави въ центъра на училищното образование и ако не се промѣни идеологията и манталитетътъ на учителството*, което фактически е душа на училището. Него социалисти и комунисти учатъ, че е „ратай на държавата“, а не душа и водачъ на народа, че то „върши ангрия“, а не творческо дѣло народно; че е мразено, вмѣсто обичано, отъ всички сили на реда. Защо то върва и следва социалиститѣ? Ще го спаси ли болшевизмътъ? — Не, то е одемагозено, защото е зле платено и още по-зле третирано отъ партизани, които действуватъ като пълномощници на народа и органи на държавата. Ако така биха действували въ армията, и тя би се разложила отдавна. Затова, ако искаме учителството да стане здрава опора на държавата и ковачъ на новъ националенъ духъ въ училището, държавна нужда е да се подобри материалното му положение и да му се гарантира служебенъ стабилитетъ. Само така ще се парализиратъ пипалата на социализма и болшевизма всрѣдъ учителството.

Но и най-богато платенитѣ чиновници ставатъ чужди агенти, ако сж отровени душитѣ имъ отъ марксизъмъ и атеизъмъ, ако нѣма грижа за контролъ ефикасенъ върху идеологията и морала на учителството особено.

Затова педагози и учени, като Кершенщайнера препорѣчватъ *бждещитѣ учители да се възпитаватъ въ духъ религиозенъ и строго националенъ въ особени пансиони, където младежитѣ практически да добиятъ тоя педагогически еросъ, тая обществена склонностъ и високъ патриотизъмъ*, безъ каквито качества учителътъ не бива да доближава децата на единъ народъ, който иска да живѣе.

У насъ, наопаки, само офицерството така се подготвя и подбира, а учителството се вербува изъ най-беднитѣ семейства, расте въ атмосферата на отрицанието и се възпитава отъ социалисти и комунисти, чиито жертви тѣ ставатъ благодарение лошото възнаграждение, долното партизанство въ училищнитѣ настоятелства и въ Министерството, немарата на държавата и пълната незанесаностъ на партиитѣ къмъ идейнитѣ насоки и професионалнитѣ организации на учителството.

Да се прѣмахне това зло не сж нужни и не сж достатѣчни законодателнитѣ постановления, колкото една чиста, но строга, надпартийна училищна администрация и едно съзнателно идейно въздействие върху учителството въ конференции и чрезъ печатна пропаганда. Днесъ това е забранено на държавата и на учил. инспектори отъ социалиститѣ и Б. У. С., които съ ругатни и съ закани спрѣха идейния органъ на Министерството „Училищно дѣло“ и забраниха инспекторскитѣ, „казионни“ конференции, за да могатъ тѣ да натрапватъ задължително тѣхнитѣ социалистически издания „Съзнание“ и „Учителска мисль“ и да се ширятъ, необезпокоявани отъ Министерството, тѣхнитѣ оратори въ „свободнитѣ конференции“, свиквани отъ Б. У. С. за водене учителството „на щурмъ срещу заклетия буржоазенъ врагъ — държавата“.

Това абдикиране на държавата предъ наглостъта на шепа карьеристи-социалисти само у насъ е възможно. — Държавата тласка учителитѣ въ обятията на социалиститѣ.

Прочее, най-важниятъ моментъ въ училищната реформа е — сразяването на най-върлото партизанство въ учителското движение, изгонването на социализма отъ Б. У. С. и насочване мисльта и усилията на учителя къмъ по-голѣмо родолюбие, вѣра и любовъ къмъ дѣлото на България, за да стане учителътъ любимъ, добре възнаграденъ и високо цененъ възпитателъ народенъ, защото само въ неговата родолюбива възпитателна дейностъ е силата му и щастието на България. България живѣ и успѣ съ християнския идеализъмъ и националенъ романтизъмъ отъ епохата на възраждането. А ще загине, не дай Боже, не отъ мизерия и слабостъ, а отъ безвѣрието и егоизма на своитѣ образовани чеда!

Ст. Сталевъ, учителъ.

„Прогресътъ“ на науката въ Съветска Русия.

Болшевицитѣ иматъ обичай да представляватъ всичко въ Съветска Русия за най-хубаво, най-идеално. Тѣ не се свенятъ да изопачаватъ най-мрачнитѣ явления тамъ на глада и на терора надъ науката, като обявяватъ, че тия нѣща ставали въ „буржоазнитѣ“ страни.

Въ 1921 година, напримѣръ, е имало голѣмъ гладъ въ губерниитѣ край рѣка Волга. Срѣщали се случаи на людоядство. По пазаритѣ се продавало човѣшко месо. Въ сщщото време, въ единъ отъ моднитѣ театри въ Москва, сж представяли пиесата „Тръстъ Д. Е.“, споредъ единъ романъ на Еренбургъ. Въ пиесата е изобразенъ гладътъ, който, по мнението на автора, трѣбвало да настѣпи въ Англия презъ 1933 година. Въ едно отъ действията

на тая пиеса два английски аристократа, доведени до безумие отъ глада, убиватъ тѣхния общъ приятелъ и го изяждатъ на сцената. Зрителитѣ не сж изразявали каквото и да било възмущение.

Напоследѣкъ въ съветскитѣ вестници се публикуватъ много статии, които руски учени посвѣщаватъ на положението на науката въ Съв. Русия и въ другитѣ държави. Споредъ тѣзи статии, Съветска Русия била единствената страна въ свѣта, където науката процъвтвала и стояла на небивала висота; съветската власт отпускала грамадни срѣдства за развитието ѝ; тамъ се създавали нови научни институти, откривали се нови университети; всички учени и специалисти, всички културни сили намирали работа за специалността си; съветската власт се грижела за тѣхъ и имъ указвала особено внимание. Въ буржоазнитѣ страни, напротивъ, науката отивала къмъ упадѣкъ, културата се разрушавала, научнитѣ учреждения се затваряли; положението на ученитѣ специалисти било извънредно тежко; поради икономическата криза, за тѣхъ нѣмало работа; капитализмътъ ги душелъ и „вървѣлъ по труповѣ имъ“.

Въ московския в. „Правда“ отъ 25 ноември 1932 год., по случай 15 години отъ октомврийската революция, е помѣстено едно възвание отъ група съветски академици до ученитѣ въ цѣлия свѣтъ, въ което се иска установяване въ всички страни на такъвъ редъ и режимъ, каквито сж редътъ и режимътъ въ Съв. Русия. „Никжде на земята — пише академикътъ Б. Келеръ — не се ценя сега тъй високо научната теория, както въ Съв. Русия... Една отъ главнитѣ задачи на съветската власт е да създаде най-добри условия за индивидуално научно творчество... Науката сега все повече настища нашата огромна страна, като прониква къмъ работническитѣ станове и колхозни нивы... Милгомилионното братско семейство отъ разнороднитѣ народи на съюза, освободено отъ капиталистическия гнетъ, все повече изъ самата си глбина влива творчески сили въ научното движение. Октомврийската революция откри и даде ходъ на неизчерпаемитѣ залежи отъ златната руда човѣшки таланти и способности. Съв. Русия е едничката страна на свѣта, дето най-силното и ярко развитие на науката се явяга насщна потрѣбностъ на цѣлото многомиллионно население отъ всички влизаци въ съюза народи. Капитализмътъ, въ менгемето на икономическата криза, души работницитѣ, върви по труповегѣ на хората и вече изхвърля отъ своя потъващъ корабъ „излишнитѣ“ културни ценности, въ туй число и науката“.

А професоръ В. Чернавинъ, ученъ естествовикъ-ихтиологъ, който недавна напусналъ Съв. Русия, следъ като прекаралъ въ нея цѣли 15 години, съобщава съвсемъ други нѣща. Споредъ представенитѣ отъ него точни и подробни данни, презъ 1930, 1931 и 1932 години били разстреляни и изпратени на каторга 56 души учени-ихтиолози, лично познати нему, само съ едно просто разпореждане на Г. П. У., безъ никакъвъ сждъ. Много отъ ученитѣ сж били подлагани на твърде ужасни мъчения за изтръгване „доброволни признания“ за неизвършени отъ тѣхъ престѣпления. Сжщо така и семействата имъ сж били изпращани на каторга.

Така унищоженитѣ специалисти се смѣнявали съ нови „кадри“, характеризиращи се съ пълно невежество и унищожително раболепство предъ властта.

Тѣзи цифри, отнасящи се до една съвсемъ малка отрасль отъ науката, се повтаряли и въ всички други клонове на науката.

Такива факти, съпоставени съ лъжливитѣ приветствия на съветскитѣ академици по случай 15 години отъ октомвр. революция, много ясно показватъ, че последнитѣ сж преминали всѣка мѣрка въ своето низкопоклонство и угодничество. Тѣхното напомнюване за труповѣтъ въ буржоазнитѣ страни звучи страшно въ залитѣ на Академията, където действително всичко напомнюва за смъртта, за разоряването на руската наука.

П.

Вѣра, интелектъ и воля.

Религията или, другояче казано, религиозното съзнание у човѣка е безсмъртно начало, съставна частъ на неговия духъ, връзка между човѣка-микрокосмосъ и макрокосмоса-Бога, Никакво безбожническо учение, никаква наука и никаква политическа сила не е въ състояние да го изкорени отъ общата душа на човѣчеството. Но не е въ това въпросътъ. Безсмъртието на религиозното съзнание стои надъ всѣко съмнение — то е великъ исторически фактъ. Въпросътъ, който искаме тукъ да поставимъ и да разискваме накратко, се отнася до съотношението между тритѣ начала у човѣка — религиозното чувство, интелектуалната сила и волята.

Всички чувствуваме, че живѣемъ въ време на дълбока преценка на ценноститѣ. Следъ грандиозната европейска война, въ която взе участие и останалото човѣчество, неудачниятъ миръ и болшевишката революция изостриха до висша степенъ международнитѣ проблеми и отъ политически, и отъ социаленъ, и отъ духовно-нравственъ характеръ. И ето че човѣчеството, въ лицето на голѣмитѣ си нации и национални вождове, напрѣга силитѣ си да ги разреши. Подлежи на разрешение и проблемата за религиозното възраждане на новото човѣчество. И върху тази проблема искаме да изкажемъ тукъ нѣколко принципални мисли.

Ако хвърлимъ единъ ширскъ погледъ върху цѣлата християнска цивилизация, ние ще забележимъ нѣколко характерни етапа въ нея. Първиятъ периодъ е тоя на християнското мъченичество, периодътъ до официалното признаване на християнската религия като господстваща въ римската империя. Презъ този периодъ религиозното съзнание у Христовитѣ последователи е било съ максимална творческа и преодолителна мощъ. Следъ неговата велика победа надъ езическия свѣтъ, настѣпва втория периодъ — периодътъ на *догматична кристализация*.

Срѣдновековieto стои подъ знака на всемогщата християнско-религиозна догматика, своеобразно изразена въ господството на католицизма. Тази изключителна власт на католицизма скова другитѣ две начала у човѣка — интелектуалното и емоционалното начала. Ето защо католическото срѣдновековие е така мрачно, така монотонно, дори така закостенѣло-безжизнено. Ренесансътъ и реформацията разбиха неговитѣ окови. Разумътъ и благороднитѣ човѣшки чувства получиха просторъ за развитие.

Но ето че дойдоха XVIII и XIX вѣкове. Презъ този периодъ взе връхъ *разумътъ*, сухиятъ, скептиченъ и аналитиченъ разумъ. Сега пъкъ се получи обратното явление — потиснатиятъ до тогава човѣшки интелектъ, въ властното си опиянение отъ своитѣ частични успѣхи, които той обобщи до крайностъ, взе да се превръща самъ въ потисникъ надъ религиозното чувство. И въ практическото одѣлотворяване на марксистко-болшевишката арелигиозна идеология въ Русия, ние виждаме най-бруталното потискане на религиозното чувство и съзнание у човѣка.

Изводитѣ отъ тѣзи най-крупни етапи въ цѣлокупната християнска цивилизация сж следнитѣ:

Чистото и възвишено религиозно съзнание (каквото е било онова на християнитѣ отъ първитѣ вѣкове следъ Христа) е двигателна, обновителна и възвисителна духовна сила. Такава една сила създава основитѣ на цѣла една огромна и велика цивилизация на земята.

Религиозно съзнание, изпълнено съ воля за властвуване (каквото е срѣднѣвѣковното католичество) се превръща само въ спирачка на живота, въ задушаваша развоя на човѣшкия духъ сила, въ тиранинъ отъ най-лошъ сортъ.

Сжщото нѣщо констатираме и при различнитѣ прояви на интелектуалното и емоционално начала у човѣка. Докато тѣ сж идеалистично обогрени, докато ни липсва волята за безгранично властвуване — и тѣ сж творчески, възродителни сили у човѣка. Ето защо сж тѣй велики Ренесансътъ и научното развитие до началото на XX вѣкъ. Ала щомъ като и тѣ се проникнатъ отъ жаждата, отъ волята за еднолично властвуване — веднага се превръщатъ на животоскваващи и животопрепжващи фактори.

Прочее, истинското величие на човѣшкия духъ и прогресъ се обуславя отъ хармоничното развитие на тритѣ начала, вложени въ него: религиозното, умственото и емоционалното. За нашата епоха, обаче, религията има голѣма нужда отъ засилване на интелектуалната и главно волева сила въ своитѣ срѣди. XX вѣкъ е преди всичко вѣкъ на можщи волеви движения — болшевизъмъ, фашизъмъ, хитлеризъмъ и пр. Христовата църква сжщо така трѣбва по-осезателно да прояви волеви импулси, разбира се, волеви импулси отъ най-благороденъ характеръ. Необходимъ е и силенъ интелектъ, съединенъ съ благородна воля. Злото побеждава въ свѣта единствено затова, защото е извънредно активно. Въ дейността на болшевишкитѣ злодеи то достигна своя свѣтовно-исторически апогей на успѣхъ.

Но ако на активизиращето, на воинствуващето зло се противопостави активизиращето и воинствуващето добро, първото неминуемо ще бжде сразено. Знаемъ, че Богъ е на страната на доброто. Но Божиитѣ ратници не могатъ и не трѣбва да очакватъ всичко само отъ Него. Безъ да напрегнатъ своитѣ сили, безъ да изопнатъ като мощна тегива своята воля, тѣ не ще победятъ злото, безбожничеството и моралния упадъкъ въ свѣта.

Затова е необходимо да се създаде въ срѣдитѣ на вѣрващитѣ християни култътъ за развитието на интелекта и на волята. Безъ тѣхъ религията, християнството ще упаднатъ окончателно. Въ хармоничното засилване на троицното единство

на човѣшкия духъ — *върата, интелекта и волята* — се заключава предпоставката за едно ново възраждане на религията въ недрата на християнската цивилизация. Разбира се, ние не изпущаме изъ предъ видъ и *морала*, първоосновата на всѣка обществена човѣшка дейностъ. Въ тази статия, обаче, искаме да наблѣгнемъ предимно върху волята и интелекта.

Единъ погледъ върху нашето собствено минало ще ни убеди въ правотата на изказанитѣ до тукъ мисли. Епохата на Бориса и Симеона се счита за апогей на нашата древна култура. Но презъ сжщата тази епоха ние виждаме въ лицето на духовницитѣ най-високо издигнатитѣ умствено и най-активнитѣ обществено деятели на нашия народъ. По това време вѣрата, т. е. религиозното съзнание вървѣше редомъ съ интелектуалната сила и съ волята и затова осигуряваха първенството на българския народъ всрѣдъ всички славяни.

Сжщото нѣщо забелязваме и въ епохата на българското възраждане подиръ петвѣковното турско иго. Първитѣ крупни народни будители изхождаха отъ духовната срѣда. Освенъ вѣра, у тѣхъ имаше и знания и повишена борческа активностъ. И благодарение на това се създаде мощниятъ тласкъ, който извади цѣлъ единъ заспалъ народъ отъ неговата вѣковна летаргия.

Следователно, въ едно прогресивно засилване на интелектуалното и волево начало всрѣдъ духовнитѣ срѣди се крие залогътъ за възраждането на нашето национално религиозно съзнание. А чрезъ него — и залогътъ за възраждането на цѣлокупния народенъ духъ. Защото безъ живо религиозно съзнание не е имало и нѣма да има никога духовно-културенъ подемъ въ което и да било човѣшко общество.

Любенъ Казанджиевъ.

Православни отражения въ произведенията на Л. Н. Толстой¹⁾.

Две печални явления израстнаха върху организма на руската националностъ — разколътъ въ народа и толстоизъмътъ въ обществото. Толстоизъмътъ е руско, доморасло явление, но, все пакъ, то се намира подъ силното влияние на западната философия и особено подъ влияние на философията на Шопенхауера и Хартмана, чиито ученикъ бѣ Л. Н. Толстой. Но неговата зависимостъ отъ западнитѣ теории сжществено се различава отъ тая на другитѣ ренегати на православие и руската народностъ. Така, наприимъръ, той напълно усвоява източната идея за личността и това сближава неговото учение съ православно-християнскитѣ възгледи за живота и го прави националенъ руски мислителъ. Но тукъ може да ни се възрази, че той е отричалъ национализма, патриотизма, държавността, Църквата, догмитѣ, Библията, посланията и голѣма частъ отъ Евангелията. Наистина, Л. Толстой бѣ фанатикъ на космополитизма, на антинационализма, но, при все това, Л. Н. Толстой бѣ руски националенъ философъ-писателъ вече по изходния пунктъ на своето философствование, който се състоеше въ мжчителното съзнание за несъответствието между ви-

¹⁾ Предаваме на кратко интересното изследване на митрополитъ Антония: „Въ чемъ продължало отражаться влияние православия на послѣднихъ произведенийхъ гр. Л. Н. Толстого.“

сокиът стремежи на душата и нейния действителен живот. Неговият теоритически космополитизъм стои въ противоречие съ националния духъ на неговитѣ философски съзрения.

Историята на руската литература ни представя нѣколко такива поразителни примѣри, когато гениятъ на писателя е отивалъ въ разрѣзъ съ неговитѣ теоритически положения. Така, авторътъ на „Бащи и деца“ е искалъ да нарисова нихилиста Базаровъ въ симпатична свѣтлина, но, споредъ критиката, отъ този герой, въпрѣки желанието на автора, се е получилъ единъ карикатуренъ типъ. Отъ друга страна, жалейки да изобрази унижената отъ руско варварство човѣшка личност, Тургеневъ въ своя разказъ „Живи мощи“, издига своята героиня до недосегаема висота на нравствено величие и т. н.

Мисълта на Толстой, както казахме, изхожда отъ единъ основенъ принципъ — възраждането на личността като главна ценностъ и главно сръдство за издигането на обществения животъ. Но този основенъ философски принципъ на Л. Н. Толстой въ всички негови произведения се намира въ решително противоречие съ онова общо метафизическо учение, което той заелъ отъ Запада. Този предвзетъ мирогледъ е пантеизмътъ.

Пантеизмътъ е твърде близкъ до материализма и въ основата на свѣта не признава нищо друго, освенъ козмическия свѣтовенъ процесъ, т. е. материята и присжитѣ ней закони. Въ своето развитие на западъ пантеизмътъ се сроди, сростна се съ т. н. дарвинизмъ и еволюционизмъ. Сщцото е и у Толстой. Въ неговия мирогледъ нѣма мѣсто за никаква божествена, жива, разумна, лична сила. Затова, споредъ неговото учение, не е възможно никакво общение между човѣка и Бога, понеже съзнаваща божествена личностъ, споредъ него, не съществува. Поради това и твърдението, че Толстой билъ религиозенъ, молѣлъ се и си навлякалъ незадоволството на Църквата само за това, че изобличавалъ духовенството и отричалъ нѣкои обряди, може да бжде само плодъ на незнание или неискреностъ.

Подъ религия Толстой разбираше нашето отношение къмъ човѣчеството и природата, а подъ молитва — да си припомнимъ своитѣ нравствени задължения.

Твърде голѣма близостъ до нравственитѣ принципи на православното учение ние можемъ да видимъ въ аскетическитѣ прояви на неговия животъ и учение. Както е известно, той се е ржководилъ въ своя личенъ животъ отъ следнитѣ подвижнически правила: да не яде месо, да пази девственъ животъ и да прекарва живота си въ бедностъ. Тукъ той се приближава до изискванията на монашеския животъ, въ който отричането отъ удоволствията значи убиване на себелюбието и издигане на любовта къмъ Бога и ближния. Подобенъ възгледъ прокарва и Толстой, когато говори, че който прекарва живота си въ тия подвизи, въ неговото освободено сърдце пламватъ възвишенитѣ настроения на любовъ и ентусиазмъ. Що се отнася до подвига на цѣломждрието, мисълта за който се прокарва настойчиво въ „Крайцеровата соната“, тукъ Толстой се доближава до църковното съзнание. Наистина, трудно е да се разбере отъ неговитѣ разсждения, дали той осжда всѣки бракъ. При едно умѣрено разбиране на тази повесть излиза, че бракътъ е най-добриятъ отъ възможнитѣ за сръдния човѣкъ изходи отъ морето на страститѣ, които, бидейки свързани съ раждането на деца и любовта къмъ жената и децата, губятъ своя звѣрски — жестокъ характеръ и постепенно съвсемъ изгасватъ. Учението на Толстой за постепенното усъвършенствуване на личността стои много по-близко до църковното учение за живота, отколкото днешното т. н. интеллигентно общество, което даже не иска и да слуша за различнитѣ сръдства за усъвър-

шенствуването на личността, за поста, уединението, бедността и т. н.

Запазването на единъ сравнително чистъ животъ у простия народъ, споредъ Л. Н. Толстой, се дължи на: 1) религията, 2) земледѣлския битъ и 3) бедността. Въ това отношение неговата повесть „Иванъ-дуракъ“ изчерпва всички негови философски размишления на тази тема. Толстой смѣта, че възраждането на личността трѣбва да започне съ отказъ отъ частната собственостъ. Самиятъ той не е могълъ да прокара тоя принципъ въ живота си, затова той пише на Енгелхардъ; „Не мога да се откажа, но нека ме съжалятъ, нека ме поучатъ, а не да ме укоряватъ, не да хвърлятъ камъни по мене“ . . . Въ тоя случай Толстой се приближава до църковния възгледъ за бедността, като на условие за съвършенство. Но докато Църквата, съгласно съ учението на Спасителя, изказано въ повелята къмъ богатия юноша, иска, преди доброволната нищета, изпълнението на всички други заповѣди: не убивай, не прелюбодействувай, почитай баща си и майка си и следъ това, като завършкътъ на добродетелитѣ, продай имота си и го раздай на беднитѣ (Мат. 19: 18, 21), — Л. Толстой, напротивъ, иска да започне съ онова, което Църквата поставя като висше звено въ подема на живота. А това е едно погрѣшно учение. Защото, нека си представимъ, напримѣръ, следното: единъ пияница, развратникъ и кощунникъ, не покоряващъ се и на родителитѣ си, раздаде своя имотъ и се превърне въ беднякъ. Що ще излѣзе отъ това? Той ще се превърне въ босякъ, въ просякъ или въ дармоедъ.

При пълно отричане на Църквата и духовенството на теория, Л. Толстой на практика намира голѣмо удоволствие да посещава голѣмитѣ, добре уредени руски манастири и да разговаря съ монаситѣ, предимно съ онѣзи монаси самоучки, които за своитѣ лични подвизи достигали или допълняли познанието на законитѣ на вътрешната борба съ злото. Ето защо той обичалъ Оптиския старецъ Амвросия, ходилъ по манастиритѣ, изповѣдвалъ се, съ една речъ, правѣлъ това, което прави простиятъ народъ въ стремежа си да се научи на духовно добродѣлание.

Но ако въ теоритическитѣ възгледи на Толстой прозира страшна забърканостъ, въ неговитѣ художествени произведения има кристална яснота, въ която се отразяватъ много отъ вѣрванията на Църквата. Така, въ разказа „Стопанинъ и работникъ“, последниятъ си спомня преди смъртта за св. Николая, за свѣщи и молитви, но после съобразява (съобразява изкуствено, разбира се, Толстой, понеже, когато човѣкъ е на смъртенъ одъръ, подобни съображения не го вълнуватъ), че всичко това е необходимо за въ храма, но тукъ е безполезно и умиращиятъ започва да се утешава съ отвлечени пантеистически философемии. Но, все пакъ, Толстой по неволя дава на работника да умре, „както той винаги е искалъ — подъ иконитѣ съ свѣщи въ ржка, сръдъ молитвитѣ на окржаващитѣ го“.

Когато Толстой въ своитѣ художествени произведения забравя за мигъ своитѣ предвзети теоритически мждрувания, той дава картини, напоени съ житейска правда, дава и такива, въ които се отразява нравствената красота и нравствената сила на църковнитѣ вѣрвания и установления. Такъвъ е разказътъ „свѣщъ“, свързанъ съ празника на Христовото възкресение. Толстой отрича историческото възкресение на Христа, опитва се да го замѣни съ нравственото възкресение на всѣка личностъ и въ тоя редъ на мисли е съставилъ романа „Възкресение“. Обаче тукъ, въпрѣки желанието на автора, се получава трогателна картина на пасхалната утрень на село и твърде неубедителната и непривлекателна картина на вътрешното възкръсване на Нехлюдова, който си остава скученъ резо-

неръ и доста ограниченъ, безцветенъ типъ. Критиката (на Перцова и др.) съвсемъ вѣрно забеляза за този герой, че, въпреки всичкото старание на автора, Нехлюдовъ „все пакъ не възкрѣсна“. — Въ свободния отъ тенденции разказъ „Свѣщъ“ се описва, какъ единъ землевладелецъ заставилъ крепостнитѣ селяни да копаятъ въ недѣля, а селянитѣ, възмутени отъ такова едно нареждане, били готови за бунтъ. Но ето единъ старикъ селянинъ намѣрилъ възможность да съвмѣсти и радостния празникъ и обидната за празника работа. Той си запалилъ една свѣщъ и започналъ да оре съ пѣне на пасхални пѣсни. Като чули пѣнието, и другитѣ последвали неговия примѣръ и общата злоба се смѣнила съ радостно умиление. И тъй, догматътъ, обредътъ и църковната молитва оказали своето нравствено въздействие върху сърдцата на тия хора въ искрения, чуждъ на всѣкакви тенденции, разказъ на автора.

Тѣхната сила прозира и въ оня разказъ на Толстой, съ който той иска да изтъкне пълната ненужность на догматитѣ. Авторътъ описва едно събитие, което е имало мѣсто въ живота на митрополита Инокентия († 1879), когато той билъ въ Аляска.

Презъ време на едно отъ своитѣ мисионерски пѣтешествия, Високопреосвещения митрополитъ срѣщналъ на единъ необитаемъ островъ трима християнски подвижници. Тѣ не знаели никакви догмати, никакви молитви, освенъ следната: „Трима вие, трима ние, помилвай ни!“ Митрополитътъ узналъ за тѣхния непороченъ животъ, похвалилъ ги и почналъ да ги обучава въ догматитѣ и молитвата Господня. Но тѣ никакъ не могли да запомнятъ мждритѣ слови и молитвата усвоявали съ голѣмъ трудъ. Следъ това митрополитътъ се простилъ съ тѣхъ и отплувалъ съ парахода. Но изведнѣжъ той вижда, че тѣ тичатъ следъ него по водата: подвижницитѣ го настигнали, качили се на парахода и го замолили да имъ повтори молитвата Господня, понеже я вече забравили. Митрополитътъ, поразенъ отъ чудото на тѣзи прости хора, отказалъ се да ги поучава и имъ казалъ винаги да се молятъ съ своята проста молитва, съ която тѣ достигнали до такива велики дарове на вѣрата, понеже, когато подвижницитѣ отново повторили своята молитва, лицата имъ се озарили отъ възторжено благоговѣние и сълзи.

Но Толстой не подозира, че даже тази проста молитва не е чужда на догми. Напротивъ, обръщайки се къмъ Тритѣ Лица въ едно сжщество („помилвай“, а не помилвайте“), тя говори за това, че Божествената сжщность е чужда на оная лична раздѣленость, която е установена чрезъ грѣха на Адама въ нашия човѣшки животъ, и че задачата на християнския подвигъ се състои въ това, многото личности, сжществувачи раздѣлно, да се слѣятъ въ едно сжщество на единъ новъ човѣкъ. Този главенъ догматъ на християнската религия е, именно, оная нравствена сила, която съединява всички въ едно и която е подържала нераздѣлната дружба и чистота на тия трима подвижници („да бждатъ едно, както сме и ние“ . . . Иоан. 17, 11).

При такива възвишени християнски възгледи, намъ е непонятно, каква преграда е отдѣляла Толстой отъ живото, историческо, руско християнство. Защо при всичкия си стремежъ къмъ истината, Толстой не можа да се слѣе съ учението на Църквата?

Нему му липсваше разбиране и признаване на най-главната добродетель, която прави човѣка последователъ на Христа, оная добродетель, която Спасителътъ поставя въ основата на цѣлия пѣтъ на съвършенството. Това е духовната ницета или, съ други думи казано, смиреномждрието, борбата съ гордостята. Както болшинството лжепророци, Толстой не догледа тази заповѣдъ, понеже отъ младини бѣ далечъ отъ спасителното рководство на

Църквата. А истинскитѣ последователи на Христа знаятъ, че ако дори вѣрващитѣ подвижници помислятъ да минатъ безъ тази добродетель, то падатъ въ самоизлгване или прелестъ и губаватъ своя подвигъ. Понѣкога тѣ сполучаватъ да станатъ голѣми постници, благотворители, но безъ смирение, тѣмъ е невъзможно да достигнатъ нравствена хармония: тѣмъ винаги ще липсва оная мекота, оная топлина на духа, оная уравновесеность и духовенъ миръ, които отличаватъ църковния подвижникъ отъ самочинния.

Толстой не изпълни нито на теория, нито на практика първата заповѣдъ на блаженства, затова неговата душа си остана въ горда самота далечъ отъ Църквата.

Ст.

Годишниятъ актъ на Пловдивската духовна семинария.

Учебнитѣ занятия въ Пловдивската духовна семинария се прекратиха на 23 юний, а годишниятъ актъ стана на 25 юний. Божествената литургия и благодарственитѣ молебень следъ нея се отслужиха отъ Негово Преосвещенство св. Смоленския епископъ Евлогий, ректоръ на Семинарията, въ съслужение съ Високопреподобния архим. Никодимъ, всепреподобния иером. Тихонъ и благоговѣния свещ. Миханлъ Шишкинъ, и тримата учители въ Семинарията. Духовно-културното тържество на тоя день стана въ семинарския салонъ. Присѣтствуваха: протосингелътъ на св. Митрополия Високопреподобниятъ архим. Климентъ, секретарътъ на сжщата г. Стоянъ Минковски, градскиятъ кметъ г. Божидаръ Здравковъ, всички пловдивски градски свещеници, редовнитѣ и приватнитѣ семинарски учители, родителитѣ на ученицитѣ-семинаристи отъ гр. Пловдивъ, всички ученици, абитуриентитѣ и много гражданки и граждани.

Тържеството се откри отъ семинарския хоръ, който изпълни нѣколко духовни и свѣтски пѣсни и химна на пловдивскитѣ семинаристи. Следъ това Преосвещениятъ ректоръ даде подробенъ отчетъ за учебно-възпитателното дѣло въ Семинарията презъ изтеклата учебна година. Споредъ тоя отчетъ въ началото на учебната година е имало въ шесттѣхъ класа записани 222 ученици. Въ края на годината сж останали 220 ученици. Учебната година е завършила съ 182 учебни дни. Обучението и възпитанието е рководено отъ Преосвещения ректоръ, 3 учитель-възпитатели, 9 редовни учители, 1 учитель-ефимерий и библиотекаръ, 1 училищенъ лѣкаръ и 6 приватни учители, или всичко 21. Отъ тѣхъ 4 духовни и 17 мирски лица. Броятъ на ученицитѣ по епархии е билъ: отъ Пловдивска — 96, Старо-Загорска 44, Сливенска — 26, Софийска 15, Търновска 14, Врачанска 8, Ловчанска 7, Видинска 5, Доростоло-Червенска 4 и Варненска и Преславска 1.

Учебнитѣ занятия не сж прекжсвани.

Презъ изтеклата учебна година сж изнесени 34 беседи и реферати и 173 проповѣди. Общиятъ годишенъ успѣхъ за всички ученици е добъръ (4'18).

До зрѣлостенъ изпитъ сж били допуснати всички ученици отъ VI класъ — 26 души, които сж издържали съ успѣхъ изпититѣ и сж получили зрѣлостни свидетелства — всички съ примѣрно поведение. Общиятъ успѣхъ отъ зрѣлостнитѣ изпити за всички абитуриенти е добъръ (4'25).

Тазгодишниятъ випускъ на завършилитѣ курса на Семинарията е XIII-иятъ, откакъ тя е пренесена въ Пловдивъ.

Следъ отчета, Преосвещениятъ ректоръ се обърна съ назидателно отеческо слово къмъ абитуриентитѣ — новитѣ работници на Христовата нива. Предаде имъ и молитвенитѣ благопожелания на Синодалния пратеникъ —

Негово Високопреосвещенство св. Старозагорския митрополитъ г. Павелъ, който, поради заболяване, не можа да присъства на годишния актъ.

На напътственитѣ думи на Преосвещения ректоръ отговори, отъ името на завършилитѣ, абитуриентътъ Христо Минчевъ. Той благодари на Св. Синодъ, на Негово Преосвещенство ректора на Семинарията, на г-да учителитѣ и учителъ-възпитателитѣ за грижитѣ и старанията, които сж положили за тѣхното образование и възпитание, и заяви, че той и другаритѣ му абитуриенти ще бждатъ вѣрни и предани чедъ на св. Църква и нейни усърдни и ревностни служители.

Следъ това Преосвещения ректоръ раздаде дипломитѣ на завършилитѣ и отпуснатитѣ имъ въ даръ отъ Св. Синодъ книги.

Тържеството завърши съ бурни ржколплскания отъ ученицитѣ и присъстващитѣ гражданки и граждани и при изпѣването на пѣснитѣ „Мила родино“ и „Хубава си татковина“ отъ семинарския хоръ. По лицата на всички ученици и присъстващи се четше особено задоволство и нескривана радостъ отъ постигнатитѣ въ Семинарията успѣхи презъ изтеклата учебна година.

Н.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окржно № 3828 отъ 23 юний т. г. на Св. Синодъ до Епархийскитѣ началства въ Царството: По спиране производството по дѣлата, когато мѣстожителството на въззивника или на ответника по въззивъ е станало неизвестно.

Ваше Високопреосвещенство,

Св. Синодъ е констатира, че нѣкои Епархийски духовни съвети не прекратяватъ делегациитѣ, по които мѣстожителството на въззивника или на ответника по въззивъ е станало неизвестно, а задържатъ такива делегации съ години или сами постановяватъ спирането на производството по дѣлото. Тая практика на Епархийскитѣ духовни съвети е неправилна. За това, Св. Синодъ, въ заседанието си на 5. IV т. г., реши да ви явимъ за ржководство и надлежно разпореждане, че делегациитѣ, по които мѣстожителството на ответника по въззивъ е станало неизвестно и следъ покана не е било посочено отъ въззивника въ дадения имъ срокъ, или по които мѣстожителството на въззивника е станало неизвестно, трѣбва да се прекратяватъ и връщатъ въ Св. Синодъ, за да може той да постанови спиране на производството по дѣлото, съгласно чл. 435 отъ 3. Гр. С., въ връзка съ чл. 138, отъ „Правилника“.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ:

† Видинский Неофитъ.

„Азъ зная само едно, че нѣма нищо по-велико, нищо по-чисто, по-необходимо отъ Христа. Ако всички люде ми докажатъ, че Христосъ е вънъ отъ истината, че истината е противъ Христа, азъ ще отхвърля истината и ще остана при нозетѣ на Христа“.

Достоевски Ф. М.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

За учителитѣ неутралисти. Това сж ония учители, които напуснаха Б. У. С., като протестъ срещу партийната широко-социалистическа идеология, която се провежда въ него. Тѣзи учители вече отъ известно време се формираха въ сѣюзъ нареченъ „Български неутраленъ учителски сѣюзъ“. Въ своята дейность този отъ скоро създаденъ сѣюзъ се ржководи отъ принципа, че организацията на учителитѣ трѣбва да носи чисто професионаленъ характеръ, т. е. тя трѣбва да защитава само професионалнитѣ интереси на учителството и да работи за спечелване на нови придобавки въ областта на учебно-възпитателното дѣло. Този сѣюзъ се обяви рѣзко противъ Б. У. С. и въводи усилена борба съ него. Успѣхи въ тая борба той, безспорно, има. Повече отъ 1500 учители влизатъ въ неговия сѣставъ и въ началото на текущата седмица той свика своя първи конгресъ. Отъ сѣстава на избрания управителенъ сѣветъ на тоя конгресъ се вижда, че начело на Българския неутраленъ учителски сѣюзъ застава добре познати на обществото хора и изпитани ратници въ учебното дѣло. А отъ декларацията, изработена на този първи конгресъ, може да се направи изводъ, че Сѣюзътъ ще работи по начертания отъ него пжтъ въ служба на Бога и Родината. Основнитѣ идеи на тази декларация сж: 1) прогресивно развитие на учебното дѣло по пжтя на легалната борба; 2) продължаване борбата срещу опасната за учебното дѣло и народностния духъ политика на Б. У. С. и 3) будене народностния духъ въ ученицитѣ, работа за народно спокойствие и народенъ напредък.

Тѣзи разбираня на учителитѣ неутралисти се намиратъ въ пълно съответствие съ званието на народния учителъ, поради това, желателно е да се приобщатъ къмъ тѣхъ и всички останали родолюбиви учители. Това сж разбираня и разумни и полезни, затуй нѣма причини да не бждатъ тѣ усвоени и отъ останалитѣ учители.

Учителитѣ неутралисти иматъ правилна преценка и по въпроса за отношението на учителството къмъ Църквата и свещенството. Тѣ сж за съвмѣстна работа съ свещенството и като така заслужаватъ подкрепата на всички наши църковни срѣди.

Грижи за най-сжщественото. Тѣ се проявяватъ съ особена ревность въ Германия. Хитлеръ е човѣкътъ, който ги посочва и прилага. Мина времето на теориитѣ и умуванията — дума той. Не сж теориитѣ, които ще осигурятъ хлѣба на работницитѣ, не сж разнитѣ комисии, безбройни организации и химерични схващания, които ще премахнатъ безработицата. Онова, що е потребно, не е една абстрактна формула, а да се достави хлѣбъ на 7 милиона безработни.

Хитлеръ смаза комунизма, обезсили социализма, унищожи политическитѣ партии и съ това приключи борческата работа на националь-социализма. Сега той започва ерата на дѣлата, ерата на практичeskитѣ опити за закрепването на Германия. Той добре схвана, че смазаниятъ комунизъмъ и социализъмъ пакъ ще надигнатъ глава, ако не се премахнатъ причинитѣ, които ги пораждатъ. Ето защо първата му грижа е — създаване работа на безработнитѣ и даване храна на гладнитѣ. Предъ тази важна задача трѣбва да преклонятъ глава всички борби за политическо, идейно или съсловно надмощие. Нека Германия първо да застане здраво на краката си, па всичко останало после, за него има време. Нищо, че ще се поотложи тракането на идейнитѣ борби. Важното въ момента е да се извърши най-сжщественото — да се нахрани гладниятъ, да се облѣче голиятъ, да се успокои отчаяниятъ, да се направи приятенъ и милъ животътъ на всѣки германецъ. Нищо не значи, че временно вътрешно-политическиятъ животъ ще

замре, че нѣма да има партии, че не ще се чува гласътъ на демокрацията, която злоупотрѣбвява съ принципа на мнозинството. Когато се премахне прикритието на мнозинството и се засили личната отговорност, работитѣ несъмнено ще тръгнатъ на добре.

Така мисли Хитлеръ, така и действува. Нрепредубеденитѣ хора, безъ да гадаятъ, какво ще стане въ отдалеченото бждеще, намиратъ, че тоя новъ човѣкъ въ Германия е на правъ пътъ, защото запази всички творчески институти, а премахна безполезнитѣ и разрушителни такива.

Колко добри нѣща въ тая насока биха могли да се постигнатъ и у насъ? Само че, где е смѣлата, самоотвержена и творческа личностъ? Днешното време не ще много умувания, а иска замахъ и воля. Какво ни липсва и кое е непотрѣбно, виждаме всички, но иска се силна личностъ, която да запълни първото и окастри второто. Искане ли властта да се отърве отъ многото злини, които разяждатъ обществото, нека отклони вниманието си отъ тѣсногърдитѣ партийни интереси и го насочи къмъ задоволяване съществениѣ нужди на всички страдащи и недоволни българи. Нахранишъ ли гладния, облѣчешъ ли голия, привнесешъ ли повече справедливостъ въ живота, пжтътъ на творчеството, мира и спокойствието ти е откритъ. Съ поширокъ замахъ, съ повече добра воля и съ искрена загриженостъ за участъта на страдащитѣ, нашитѣ управници леко ще заздравятъ положението на страната.

ИЗЪ ПЕЧАТА.

Урокъ отъ Библията за разрешаване на кризата.

Лордъ Мелчетъ, единъ отъ най-виднитѣ млади индустриалци и банковни деятели на съвременна Англия, излага въ колонитѣ на „Нойесъ Вийнеръ Журналъ“ своитѣ мисли по отношение свѣтовната криза и способитѣ за борба съ нея.

„Смѣшно е да се помисли, пише лордъ Мелчетъ, — какъ хората сж се научили да опредѣлятъ тежината на небеснитѣ тѣла, а не умѣятъ да разпредѣлятъ своитѣ блага на земята. Тѣ сж забравили урока отъ Библията — въ сжщностъ, историята на Иосифъ отъ Египетъ.

Лордъ Мелчетъ вижда причината на всичкитѣ злини въ нежеланието на хората да рационализиратъ самото разпредѣление на суровитѣ и други продукти съ убеждането на складове, резервуари и цистерни.

Да се унищожатъ излишъцитѣ отъ суровитѣ продукти, съ надежда да се повдигне цената на останалото количество, както това правятъ американцитѣ — е истинско безумие: следъ седемтъ тлѣсти крави ще дойдатъ седемъ мършави и свѣтътъ ще съжалява после за разпилянитѣ блага.

Иосифъ Египетски съ една поразителна предвидливостъ не унищожилъ излишъцитѣ, не ги и раздалъ току-така, но ги събралъ въ складове. Нужно е да се последва неговиятъ примѣръ и да се почне веднага, докато още не е късно, събирането на излишъцитѣ отъ суровитѣ продукти и зърненитѣ храни.

Днесъ стойността на продуктитѣ на пазара се опредѣля по количеството на неговитѣ запаси. Споредъ мнението на лордъ Мелчета, това е едно криво схващане и то лежи въ основата на днешната криза. Ценитѣ трѣбва да зависятъ изключително отъ консумацията, а запаситѣ трѣбва да играятъ ролята на неприкосновени фондове, които да нѣматъ никакво влияние на пазара; отъ тѣхъ може да се отпуска само съраз-

мѣрно съ това, до колко е пораснала потрѣбителната — консумативната способностъ на свѣта.

Лордъ Мелчетъ предвижда, че неговия планъ ще нарекатъ утопия. Но това му не бърка да вѣрва твърдо, че само по пътя на строгата рационализация на разпредѣлението може да се излѣзе отъ задънената улица, въ която човѣчеството е влѣзло по вината на дилетантското познаване и водене на международното стопанство“.

(в. „Миръ“, бр. 9899).

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Министъръ-председателъ г. Мушановъ конферира съ бившитѣ министъръ-председатели и бившитѣ министри на външнитѣ работи по външната политика на България. Всички сж одобрили досегашния курсъ на външната политика на приятелство съ всички държави безъ особено свързване съ коя и да е групировка.

— Пристигатъ презъ августъ съ океанския паракходъ „Джонсонъ“ въ Варна 800 американци.

— Окржжитѣ съвети сж ликвидирани на 15 т. м.

— Основава се военно-наученъ институтъ.

— Презъ есенъта се очаква да гостуватъ въ София турскиятъ пръвъ министъръ г. Изметъ паша и вѣроятно и ромънскиятъ външенъ м-ръ г. Титулеску.

— Състояха се конгреситѣ на Българ. неутраленъ учителски съюзъ, Българ. учителски съюзъ, Съюза на класнитѣ учители и др.

— Въ София ще гостува генералъ Артуръ, шефъ на американския генераленъ щабъ.

Въ Югославия е убитъ бившиятъ депутатъ радикалествъ, хърватинтъ Предавецъ. Убиецътъ е заловенъ. Предавецъ е погребанъ до Радичъ.

Гърция. Правителството е отложило общинскитѣ избори. Открити сж нови заговори въ армията. Готви се новъ избирателенъ законъ по мажоритарната система. Миналъ е презъ Атина турскиятъ министъръ на външнитѣ работи г. Ружди Бей.

Турция наесенъ ще празнува 10-годишнината на републиката. Поканени сж официални представители на чуждитѣ държави.

Лондонската конференция ще бжде отложена. До 27 т. м. всички комисии ще приключатъ съ поставенитѣ имъ въпроси. Дали ще се свика отново конференцията, не е известно. Постигна се предварително споразумение между Австралия, Аржентина, С. Щати, Канада и Източно-европейскитѣ държави: Ромъния, Полша, България, Чехославия и др. по контингентитѣ съ зърнени храни, които ще изнесатъ.

Председателъ на конференцията по разоржаването Хендерсънъ ще обиколи нѣкои европейски столици, за да се споразумѣе конкретно по разоржаването. Посетилъ е до сега Парижъ, Римъ, Прага и Берлинъ.

Франция ще сключи търговска спогодба само съ държавитѣ, които сж признали златния еталонъ. Ерио ще обиколи източнитѣ държави. Възможно е да посети и България.

Въ Русия има гладъ въ много губернии. Русия ще повдигне въпросъ за стопанско примирение. Прави се прочистване на комунистическата партия. Изгонени сж видни членове на партията.

Австрия сключи заемъ. Отношенията ѝ съ Германия сж още влошени.

Въ Прага заседава общоеврейски конгресъ. Арестуванъ е въ Прага Бела Кунъ, бившъ комунистически диктаторъ на Унгария.

Въ Римъ се подписа четиристранниятъ пактъ. Мусолини ще посрѣдничаетъ за уреждане отношенията между Франция и Германия. Даладие ще посети Римъ. Папата лѣтува вѣнъ отъ Римъ.

Въ Германия сж изработени следнитѣ нови закони: за конфискация на всички имоти на лица, които сж противъ правителството; за улеснение на бракоразводитѣ на бездетнитѣ семейства и др. Постигната е спогодба съ протестантскитѣ църкви да се реформиратъ. Арестувани сж роднитѣ на Шайдманъ, водачъ на социалиститѣ.

Италиянската хидропланна ескадрила прелетѣ Атлантическия океанъ и стигна въ Чикаго. Рузвелтъ е почналъ преговори съ американскитѣ и скандинавски държави по установяване новъ митнически режимъ.

Въ Япония е разкритъ широкъ заговоръ за избиване правителствени членове и видни общественици.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ.

Въпросъ. Младежъ, роденъ въ енорията ми. Сиракъ. Майка му се омжва втори пѣтъ и го завежда съ себе си (въ града). Младежътъ, обаче, не е регистриранъ въ общината, гдето живѣе майка му. На сжция, като поискалъ документи отъ секцията, въ която е майката, отказали, понеже не е записанъ тамъ (къмъ семейството на втория си баща).

При това положение, като не се води членъ на едно отъ дветѣ мѣстожителства, мога ли да го вѣнчая, като взема отъ младежа удостоверение, че не е записанъ въ общината, въ която живѣе майка му? А той, наистина, презъ свободното си време, живѣе при майка си. Мога ли да пристѣпя къмъ издаване документи за вула и да го вѣнчая?

Отговоръ. Недоумѣвамъ, каква работа имашъ ти въ случая съ *общинитѣ*?! За тебе е важно не това, въ коя община е записанъ младежътъ, а *къмъ коя енория се числи*. И понеже знаешъ и твърдишъ, че той обикновено живѣе при майка си, ще искашъ уведомление за неговата свобода да встѣпи въ бракъ *не отъ общината (кметството)*, а отъ *енорийския свещеникъ* на енорията, въ която живѣятъ майката съ сина си.

Въпросъ. Може ли дяконътъ, следъ като е „взелъ време“ ведно съ свещеника, да се не облѣче веднага, а да отиде на пѣвницата и пѣе дори до края на славословието и едва тогава да се облѣче и служи св. Литургия?

Отговоръ. Ако нѣма достатъчно пѣвци и ако свещеникътъ му разреши — може.

Въпросъ. Може ли дяконътъ да служи, безъ да „вземе време“ или *самъ* да „вземе време“?

Отговоръ. Не, това не може.

Въпросъ. Компетентно ли е църковното настоятелство да забрани на дякона или на нѣкой свещеникъ да вземе църковнитѣ одежди и да отиде да служи другаде, гдето е повиканъ отъ кириарха или отъ ар-

хиерейския намѣстникъ, като се има предъ видъ, че този, който взема одеждитѣ, е скоро постѣпилъ на служба, беденъ и не може още да си купи собствени одежди?

Отговоръ. Ако тамъ, гдето отивашъ, о. дяконе, да служишъ, нѣма одежди, ще си вземешъ такива отъ своята църква. Никой не може да те спре, особено пѣкъ, когато си повиканъ отъ архиерея или намѣстника.

Свещеникътъ или дяконътъ не е задълженъ да има свои одежди. Нѣкои, наистина, си купуватъ свои, но ги паятъ за погребение, когато умратъ.

Църковното настоятелство може само да изисква *да пазишъ одеждитѣ отъ скъсване и повреда*. И ти, наистина, като дисциплиниранъ клирикъ, трѣбва да *се носишъ грижливо съ църковния имотъ*.

Въпросъ. На незаконносьжителствуваща родилка, която още нѣма право да се вѣнчае, бива ли да се чете молитва „по еже виегда родити отроча“, както и *четиредесетна* молитва?

Позволено ли е на свещеника да рѣси и върши водосветъ въ това семейство и бива ли да причасти незаконносьжителствуващитѣ: тѣ желаятъ?

Отговоръ. Ако за тия незаконносьжителствуващи си донесълъ въ св. Митрополия и Епархийскитѣ духов. съветъ и взелъ решение противъ тѣхъ, ще постѣпишъ съгласно това решение (въ него ще ти бжде указано, че нѣма да имъ извършвашъ никакви треби, а само ще кръщавашъ (и то въ църква) роденитѣ отъ тѣхъ деца).

Колкото се касае до причащаването имъ, ти, понеже знаешъ смъртния имъ грѣхъ, кога ги изповѣдавашъ, ще имъ откажешъ да ги причастишъ и ще имъ наложишъ *епитимия*.

Въпросъ. Младъ свещеникъ съмъ. Заварихъ обичай, при бракосъчетанието, кумътъ да размѣня вѣнцитѣ, както прави и съ прѣстенитѣ. Въ требницитѣ нищо не срещнахъ по това. Трѣбва ли да запрета този обичай?

Отговоръ. Това е силно вкорененъ обичай у насъ въ България. Не би трѣбвало кумътъ „да пипа вѣнцитѣ, а само да ги цѣлува“ (както казвашъ), но щомъ му позволявашъ да размѣня прѣстенитѣ, какъ ще му запретишъ да не пипа вѣнчилата?

Обичаятъ, на всѣки случай, не е лошъ: като дава на кума известна роля, той го застава да мисли, че поема и известни задължения къмъ вѣрата, благочестието и съпружеския животъ на младоженцитѣ.

Свещеноикономъ Ап. П. Маджаровъ.

Две нѣща будятъ въ мене голѣмо удивление — звездното небе надъ мене и нравствениятъ законъ въ мене.

Кантъ.

Съпоставени съ Библията, всички човѣшки книги, дори най-добритѣ, явяватъ се само като планети, които получаватъ всичката си свѣтлина отъ слънцето.

Бойлъ — химикъ.

Ако нѣмаше Богъ, ние трѣбваше да го създадемъ.

Волтеръ.

1. У насъ.

Отпътували Синодални Архиепери. Въ началото на текущата седмица отпътуваха за престолни-тѣ си градове Тѣхни Високи Преосвещенства св. Неврокопският митрополитъ г. Макарий и св. Сливенскиятъ г. Иларионъ.

Заминаване на Софийския митрополитъ. Вчера, 21 т. м., Негово Високопреосвещенство св. Софийският митрополитъ г. Стефанъ замина за родното си село Широка-лъжа, Станимашко, дето ще остане известно време на почивка.

Заминали Архиепери. Негово Високопреосвещенство св. Пловдивският митрополитъ г. Максимъ и Негово Преосвещенство св. Бранишкият епископъ Максимъ, които бѣха на лѣчение на минералнитѣ бани въ курорта с. Баня, Софийско, на 18 т. м. минаха презъ София на пътя за Троянския манастиръ, дето ще останатъ известно време на почивка.

Благодарност. Негово Високопреосвещенство Старо-Загорският митрополитъ г. Павелъ изказва най-сърдечна благодарност на всички лица, братства, църковни настоятелства и др., които сж имали добрината да го поздравятъ за именния му день, и на всички молитвува здраве и всѣко благополучие.

Подведени подъ клетва трудоваци. Миналата недѣля, на 17 т. м., въ присѣствието на министра на Благоустройството г. Вергилъ Димовъ, Негово Преосвещенство св. Знеполския епископъ Софроний и многоброенъ народъ, Негово Високопреосвещенство св. Врачанският митрополитъ г. Паисий е подвелъ подъ клетва въ Троянския манастиръ трудоваци-тѣ по постройка на пята Троянъ — Кърнаре.

Отпътуване на Драговитийския епископъ. На 19 т. м. си отпътува за гр. Пловдивъ Негово Преосвещенство св. Драговитийският епископъ Харитонъ, който отъ известно време се намираше на лѣчение въ с. Баня, Софийско.

Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“ за сближението между Българската и Сръбската църкви. Върховниятъ управителенъ съветъ на Всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“ въ едно отъ последнитѣ си заседания е подложилъ на преценка инициативата за едно посещение въ Югославия отъ страна на представители на нашата Църква, като отговоръ на недавнашното посещение на сръбскитѣ архиепери въ България.

Следъ обстойно обсъждане на въпроса, Съветътъ издаде по въпроса следното комюнике:

„Върховниятъ управителенъ съветъ на Всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“ въ последнитѣ си заседания, следъ като обсъди въпроситѣ, свързани съ между-

народната политика на България, констатира пълно единодушие между представителитѣ на родолюбивитѣ, емигрантскитѣ, професионалнитѣ и др. организации, членове на съюза, по насоки-тѣ, които трѣбва да следва политиката на българската държава и посрѣща одобрително усилията на Българската и Сръбската православна църкви да улеснятъ сближението между двата народа въ името на тѣхнитѣ общи интереси, като важно условие за гарантиране мира и благоденствието на балканскитѣ народи“.

Началникътъ на Кул.-просвѣтното отдѣление въ чужбина. Миналия вторникъ, на 18 т. м., Негово Високопреподобие архимандритъ Кирилъ, началникъ на Културно-просвѣтното отдѣление при Св. Синодъ, замина по своя частна работа въ Букурещъ, Ромъния, дето ще остане около 7-8 дена.

Новъ протосингелъ на Неврокопската Митрополия. Св. Синодъ е одобрилъ назначението отъ 1 септември т. г. за протосингелъ на св. Неврокопска Митрополия на иеродяконъ Филаретъ, досегашенъ проповѣдникъ въ св. Варненска и Преславска Митрополия.

Промѣни въ синодалната канцелария. Освободенъ е отъ длъжностъ, по собствено желание, книжоводителътъ Александъръ Вълевъ, който е прослужилъ въ канцеларията на Св. Синодъ 23 години.

На негово мѣсто е назначенъ Иванъ п. Кръстевъ, досегашенъ домакинъ, чиято длъжностъ бѣ съкратена отъ 1 юлий т. г. въ държавния бюджетъ.

Отличени свещенослужители. Св. Синодъ е далъ благословение да бждатъ отличени съ офикии, за многогодишна ревностна пастирска дейностъ, следнитѣ свещенослужители:

- 1) Протоиерей Тодоръ Пенковъ отъ гр. Ст.-Загора — съ офикия „свещеноикономъ“.
- 2) Протоиерей Димитъръ п. Ивановъ отъ гр. Казанлъкъ — съ офикия „свещеноикономъ“.
- 3) Свещеникъ Славъ Колевъ отъ гр. Свиленградъ — съ офикия „протоиерей“.
- 4) Свещеникъ Петъръ п. Янковъ отъ гр. Ст.-Загора — съ офикия „протоиерей“.

Новъ касиеръ-счетоводителъ въ Рилския манастиръ. Св. Синодъ е назначилъ Асенъ Валкадиновъ за касиеръ-счетоводителъ на Рилския манастиръ.

Пенсионирани свещенослужители. Св. Синодъ е разрешилъ да бждатъ освободени отъ епарийска служба, съ право на пенсиониране, следнитѣ свещенослужители.

- 1) Свещеникъ Христо Ивановъ отъ с. Недѣлище, Годечко.
- 2) Свещеноикономъ Никола Драгановъ отъ гр. Дупница.
- 3) Свещеникъ Стефанъ Г. Шишковъ отъ гр. Дупница.
- 4) Свещеникъ Стефанъ Иончевъ отъ с. Пищяне, Софийско.
- 5) Свещеникъ Спасъ Генковъ отъ с. Негушево, Софийско.
- 6) Свещеникъ Николай Божичковъ отъ с. Доганово, Новоселско.

Одобрени кандидатури за свещеници. Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритѣ на следнитѣ кандидати за свещеници:

- 1) Сотиръ Димитровъ Сотировъ, кандидатъ за свещеникъ на Сѣноковската енория, Св. Врачко.

2) Илия Ив. Поповъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Сараново, Т.-Пазарджийско.

3) Йонъ Флоровъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Флорентинъ, Видинско.

4) Константинъ К. Пъевъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Т. Тръстеникъ, Никополско.

5) Йорданъ Гиговъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Арбанаси, Гор.-Орѣховско.

6) Енчевъ Иванъ Лозановъ, кандидатъ за свещеникъ въ с. Осенецъ, Разградско.

II. Въ чужбина.

Цариградската църква. Споредъ в. „Еклизиа“ (бр. 26, 1933 г.), австралийскиятъ православенъ митрополитъ Тимотей съ едно окръжно до паството си съобщилъ, че Св. Синодъ на Цариградската църква, като взелъ предъ видъ голѣмитѣ и непреодолимо трудни условия, при които живѣятъ православнитѣ християни въ Австралия, по църковно снизхождение издалъ решение, споредъ което православниятъ митрополитъ на Австралия да признае безъ формалности таинствата кръщение и бракъ, извършени въ Австралия отъ низвержения тогава, а сега опростенъ отъ Цариградската църква, архимандритъ Атинагора. Австралийскиятъ митрополитъ съобщилъ това на паството си и съобщението било изслушано съ голѣма радостъ и спокойство отъ православнитѣ, които били въ голѣмо недоумѣние и бъркотия до тогава отъ тѣзи антиканонични действия на речения архимандритъ.

Александрийската църква. Последниятъ брой на в. „Пантеносъ“, официаленъ органъ на Александрийската църква, съобщава, че една часть отъ паството на тази църква се била обявила противъ александрийския патриархъ Мелетий сега поради известното синодално решение за избора въ бждеще на александрийски патриархъ безъ участието и на народа. Работата била напреднала по този въпросъ значително и то дори дотамъ, че да се застрашава вече и съ отдѣляне на гръцкитѣ общини отъ патриаршията чрезъ непризнаване отъ тѣхна страна на патриарха, който ще бжде избранъ въ бждеще безъ участието на народа въ избора, ако Св. Синодъ на Александрийската църква не пожелае да възприеме гледището на делегатитѣ на гръцкитѣ общини. Щомъ станало известно последното решение на Св. Синодъ, по инициатива на александрийската гръцка община се състояла конференция на делегати отъ 39 гръцки общини на Египетъ (всички гръцки общини тамъ сж 56), въ Александрия. Подъ председателството на председателя на александрийската община тѣ единодушно решиха, че, отстоявайки упорито протеста си противъ синопдалното решение отъ м. юлий 1932 г. за бждещия изборъ на александрийски патриархъ, заявяватъ: 1) какво не приематъ измѣнение на съществуващия отдавна начинъ за изборъ на александрийски патриархъ съ едностранно решение на патриарха и Св. Синодъ; 2) че тази промѣна противоречела на националния интересъ и историческитѣ традиции на александрийския патриаршески престолъ; 3) отхвърлятъ тѣзи решения на Св. Синодъ, като едностранчиво взети и противоречещи на придобити права на народа; 4) нѣма да признаятъ евентуално избрания за патриархъ въз основа на това синодално решение; 5) отправятъ последенъ апелъ къмъ патриарха и синодалнитѣ архиереи да ревизиратъ решението, което били взели по въпроса.

Това решение било връчено на патриарха отъ една делегация на конференцията въ присѣтствието и на трима митрополити.

Убедени сме, заключава в. „Еклизиа“, че по този поводъ нѣма да стане нищо неприятно и нежелателно, защото на всѣки случай ще настѣпи моментъ, когато онѣзи, които се противопоставятъ на синодалното решение, ще разбератъ следнитѣ две основни положения на въпроса: 1) църковнитѣ работи се управляватъ по наредбитѣ на свещенитѣ канони, основнитѣ отъ които не могатъ да бждатъ пренебрѣгнати безъ пълното премахване понятието за църква; 2) всѣки православенъ християнинъ отъ каквото и да било племе, народностъ и езикъ, влѣзълъ въ състава на Александрийската църква, по каноническа необходимостъ съставлява единствено неинъ членъ и не се позволява никакво племенно, езиково или национално религиозно различие. Такова различие не е позволено. Съзнаването на тѣзи две основни истини на християнската църква ще доведе сигурно до желаното разрешение на спорния въпросъ.

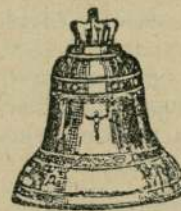
КАМБАНИ

Църковни, училищни, свѣщници, съ различни величини — първокачествени. Продавамъ на изплащане. Преливаме стари на самото мѣсто. Отнесете се при Димитъръ М. Алексиевъ — техникъ-камбанолѣяръ.

ул. „Клементина“ № 251 — София.

1—1644—1

КАМБАНИ — църковни, училищни и свѣщници първокачествени

винаги при камбанолѣяритѣ

Георги Д. Алексиевъ & Синове

Бул. Драгоманъ № 24, София.

Цени намалени.

Искайте безплатно каталога ни.

2—1268—1

ЗА КАМБАНИ

Църковни и училищни, първокачествени

доставяне на нови и преливане на спукани

месингови полиелен, публични часовници за камбанаритѣ

отнасяйте се до най-добре реномираната фирма

Бр. Алексиеви

1—1643—1

ул. V. Болнична — Пловдивъ.